

**INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, HISTORIE, KULTUR-
OG RELIGIONSVITENSKAP
(AHKR)**

**INFORMASJONSHEFTE FOR
RELIGIONSVITENSKAP**

**100-, 200- og 300-nivå
Årsstudium
Bachelorgrad
Høst 2010**

**Universitetet i Bergen
Postboks 7805
5020 Bergen
Besøksadresse: Øysteins gt. 3
tlf.: 55 58 23 00**

**Instituttsider: <http://www.uib.no/ahkr>
Studieinformasjon: <http://www.uib.no/utdanning>**

**Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR)
ønsker nye og gamle religionsstudenter velkommen til et nytt semester.**

Viktig informasjon som du må forholde deg til:

1. Studieplanen er fagets lov og alle studenter skal kjenne studieplanene til emnene de melder seg opp i. Studieplaner for religionsemner finner du på utdanningsidene til UiB (<http://www.uib.no/utdanning>).
2. Vi orienterer våre studenter om endringer og nyheter via meldingstjenesten på Mi side. Du er forpliktet som student til å holde deg oppdatert. Når universitetet sender ut viktig e-post, blir denne sendt til den e-postadressen du får fra UiB. Du må sjekke Mi side og student e-posten din daglig. E-posthenvendelser til UiB skal sendes fra din student e-postadresse.
4. RELV101 og RELV102 har obligatorisk oppmøte på minst 50 % i gruppeundervisning. I tillegg skal alle studenter på RELV101 presentere et emne én gang samt levere inn én obligatorisk oppgave (1000 ord). På RELV102 skal studentene levere inn en oppgave samt kommentere andres oppgaver minst én gang. Obligatoriske aktiviteter må være bestått for å kunne gå opp til eksamen. Med mindre annet blir sagt i gruppeundervisningen, blir oppgaveteksten(e) lagt ut på Kark en uke før innleveringsfristen, og skal leveres inn samme sted.

Viktige frister

- 1. februar og 1. september er frist for innbetaling av semesteravgift, registrering og eksamensoppmelding.
- Dato for obligatoriske øvingsoppgaver i RELV101 og RELV102 blir annonsert i gruppene etter semesterstart.

Eksamensplan (skriftlige eksamener) finner du på Utdanningsidene til UiB:
<http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/eksamen>

**For full oversikt over eksamensdatoer og eksamenslokaler,
sjekk meldinger på Mi Side, eller <http://www.uib.no/>.**

**NB! Med forbehold om endringer.
Sjekk <http://www.uib.no/> og Mi side for å holde deg oppdatert.**

Hva er Religionsvitenskap?	5 -
Praktiske opplysninger	7 -
Ekspedisjon – treffetider	7 -
Studieveiledning og problemløsning.....	7 -
Fagkoordinator for religionsvitenskap.....	7 -
Ledelsen ved AHKR.....	7 -
Vitenskapelig personale ved religionsfaget høsten 2010.....	8 -
Evaluering	9 -
Studier i utlandet.....	9 -
Søknad om faglig godkjenning av delstudier i utlandet	9 -
Utvexlingsavtaler	10 -
Semesteravgift, registrering og vurderingsmelding.....	10 -
Registrering på StudentWeb	10 -
E-post, Mi side og Kark	11 -
PC-stuer og lesesal.....	11 -
Kollokvierom	11 -
Universitetsbiblioteket (UB)	12 -
Fagtilbudet i religionsvitenskap	13 -
Religionsvitenskap, bachelornivå	13 -
Emneoversikt	13 -
Krav til spesialisering i bachelorgraden.....	14 -
Hva er et årsstudium?.....	15 -
Emne – og temaamtaler 100-/200-nivå	17 -
RELV101 Innføring i religionsvitenskap	17 -
RELV102 Kristendommen, jødedommen og islam.....	17 -
<i>SPESIALISERINGSEMNER</i>	17 -
RELV207 Religion, pluralitet og lokalitet i India	20 -
RELV208 Samisk religion	21 -
Fagutvalget for Religionsvitenskap	23 -

AHKR, Øysteins gt. 1.-3.

Foto: Michael Stausberg

Hva er Religionsvitenskap?

Betrakter man religion utenfra er det først og fremst det religiøse mangfold som faller i øynene. Milliarder av mennesker definerer seg ut fra sin religiøse tilhørighet. Religion er innvevd i kunst og politikk, arbeid og krigføring, økonomi og lovgivning, etikk og underholdning. Globalisering og flerkulturelle samfunn bringer de fleste i kontakt med andre religioner enn sin egen. At religion er en viktig ingrediens i konflikter i verden i dag er iøynefallende.

Religionens språk er ofte et maktspråk der samfunnsorden og familieforhold, inkludert kjønn, gis en kosmisk begrunnelse. Religion tjener verdslig herskermakt, men kan også begrunne maktskifter og fordømme voldelige og undertrykkende regimer. Vår globaliserte verden skaper behov for bedre og oppdaterte kunnskaper om religion og ikke minst tenkning om hvordan politiske myndigheter og andre skal håndtere religiøst mangfold. Dette gjør religionsvitenskap til et høyaktuelt fag.

I all religionsvitenskap vil mennesket på en eller annen måte utgjøre religionens sentrum, ettersom det er den eneste måten vi kan nærme oss religion med forskningens uavhengige, analytiske blikk. Et religionsvitenskapelig perspektiv er et utsiddeperspektiv. Et slikt perspektiv innebærer å ta religion på alvor og undersøke religiøse fenomener og prosesser, men uten å ta stilling til om religioner er sanne. Religionsvitenskap er en vitenskap. Den er verken religiøs eller antireligiøs. Den krever en profesjonell nøytralitet, som ikke setter religiøse og ateistiske livssyn opp mot hverandre og ikke rangerer religioner.

Religionsvitenskap er et omfattende fag, emnemessig, teoretisk og metodisk. Det har en rekke underdisipliner som religionshistorie, religionsantropologi, religionssociologi, religionspsykologi og religionsfenomenologi. Religionsvitenskap inviterer til kunnskap og forståelse av en lang rekke kulturer og samfunn. Faget gir muligheter til nærlæsing av religiøse tekster på for eksempel sanskrit eller koptisk, samtidig som det tilbyr innføringer i de nyeste teoretiske tilnærmingene til religion slik som kognisjonsforskning.

Religionsvitenskap er et historisk fag som utforsker religionenes lange linjer. De fleste religioner har «seige» strukturer som gjør at fortiden videreføres i nåtiden. Det gjør den historiske dimensjonen særlig viktig i faget.

Religionsvitenskap er også et sammenlignende og krysskulturelt fag. Religionsvitenskapens utgangspunkt er at vi ikke kan forstå fenomenet religion ved bare å kjenne til én religion, selv om den skulle være aldri så rik og allsidig. Også en enkelt religion forstår man på en annen måte når man sammenligner den med andre. For å kunne si noe faglig gyldig om religion, må en ha kjennskap til det religiøse mangfold i verden. Det er mulig å finne felles mønstre i religioner, mønstre som går igjen på tvers av tid og sted. Men selv om det finnes tydelige felles trekk, er religionenes verden full av variasjoner. Det kan være mange guder, få guder, én gud eller ingen gud. Guder kan være mannlige, kvinnelige eller tvekjønnet, se ut som mennesker, ha dyreskikkelse, eller overgå enhver beskrivelse. Bruken av et sammenlignende perspektiv og av universalbegreper som analyseverktøy tjener ikke minst til å påvise variasjoner og til å belyse religiøse og historiske prosesser.

Informasjonsheftet du nå holder i hendene er dessverre ikke nok til å kunne gi deg en utdypende oversikt over religionsvitenskap som fagfelt. Heftet gir deg heller ingen oppskrift på studieteknikk, men er et sted du kan finne informasjon om instituttet, undervisningen og

mer generell informasjon om emner i religionsvitenskap på lavere grad, bachelornivå og årsstudium.

Mye av informasjonen du finner i heftet, finnes også andre steder, men vi tror i tillegg det kan være fruktbart å samle relevante opplysninger på ett sted. Forutsetningen er selvsagt at heftet blir brukt! Ta vare på heftet, og oppbevar det lett tilgjengelig under studiet.

Viktig informasjon og undervisningsmaterieell finner du på universitetets nettsider, <http://www.uib.no/>

Vær oppmerksom på at dersom det underveis i semesteret er avvikende studieinformasjon i heftet og på nettsidene, i forhold til timeplandata eller lignende, er det nettsidene man skal forholde seg til. Trykt materiale er ikke lett å oppdatere i forhold til endringer!

Vi ønsker alle et lærerikt semester!

Praktiske opplysninger

Ekspedisjon – treffetider

Ekspedisjonen til AHKR er i 1. etasje i Øysteins gt. 3. Instituttekspedisjonen har åpent mandag til fredag kl. 12:30-15:00. De to første ukene i semesteret vil ekspedisjonskontoret være åpent kl. 10:00-15:00. Instituttets hovedlokaler er i Øysteins gt. 1-3.

Studieveiledning og problemløsning

Studieveileder: Anna Lisa Arefjord (studieveileder@ahkr.uib.no), tlf. 55 58 30 28.

Studieveilederen har treffetid hver fredag på Informasjonssenteret ved HF, i 1. etasje på Sydnosplass 12-13.

Eksamens- og undervisningskonsulent:

Spørsmål angående eksamener for religionsvitenskap rettes til Bjørg Anja Teigland (eksamen@ahkr.uib.no), tlf. 55 58 30 27.

Informasjonssenteret ved HF har ansvar for studieinformasjon og generell studieveiledning. Åpent mandag til fredag kl. 10 - 15, studieveileder@hf.uib.no eller telefon 55 58 93 70.

Fagkoordinator for religionsvitenskap

Professor Dag Øistein Endsjø (Dag.Endsjo@ahkr.uib.no, tlf 55 58 23 55 og 9904 3311. Treffetid etter avtale.

Hvem gjør hva?

Studieveilederen svarer på spørsmål av administrativ karakter, frister, utsettelse, søknader, utdanningsplaner, nær sagt all ikke-faglig, studierelatert veiledning.

Eksamenskonsulenten behandler konkrete eksamenshenvendelser, samt obligatoriske aktiviteter.

Fagkoordinatoren tar seg av spørsmål av faglig karakter, godkjenning av utdanning i utlandet, råd og tips om utenlandsopphold, faglig progresjon, osv.

Dersom du er i tvil om hvem du skal kontakte, henvend deg til Infosenteret ved HF eller i ekspedisjonen ved AHKR. Ikke vær redd for å ta kontakt, husk at alle har vært studenter en gang...

Ledelsen ved AHKR

Instituttleder:

Professor Christhard Hoffmann (Christhard.Hoffmann@ahkr.uib.no, tlf. 55 58 89 43)

Administrasjonssjef:

Britt Kristin Holsen (Britt.Holsen@ahkr.uib.no, tlf. 55 58 32 18)

Studieleder:

Julie Tønsaker Watkins (Julie.Watkins@ahkr.uib.no, tlf. 55 58 30 25)

Vitenskapelig personale ved religionsfaget høsten 2010

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR),
Universitetet i Bergen

Alexander Rödel	Stipendiat	55 58 20 22	alexander.roedel@ahkr.uib.no
Christian Bull	Stipendiat	55 58 31 56	christian.bull@ahkr.uib.no
Marianne Bøe	Stipendiat (Senter for kvinne- og kjønnsforskning)	55 58 94 23	marianne.boe@skok.uib.no
Dag Øistein Endsjø	Professor	55 58 23 55 99 04 33 11	dag.endsjo@ahkr.uib.no
Wanda Alberts	Førsteamanuensis (perm. høsten 2010)	55 58 24 45	wanda.alberts@ahkr.uib.no
Mona Helen Farstad	Stipendiat	55 58 31 58	mona.farstad@ahkr.uib.no
Ingvild Sælid Gilhus	Professor	55 58 24 48	ingvild.gilhus@ahkr.uib.no
Knut Axel Jacobsen	Professor	91 13 30 20	knut.jacobsen@ahkr.uib.no
Lisbeth Mikaelsson	Professor	55 58 24 43	lisbeth.mikaelsson@ahkr.uib.no
Richard Johan Natvig	Førsteamanuensis	55 58 94 39	richard.natvig@ahkr.uib.no
Håkan Rydving	Professor	55 58 24 47	hakan.rydving@ahkr.uib.no
Marie von der Lippe	Førsteamanuensis	55 58 31 54	marie.lippe@ahkr.uib.no
Michael Stausberg	Professor	55 58 23 29	michael.stausberg@ahkr.uib.no
Gina Dahl	Postdoktor	55 58 31 66	gina.dahl@ahkr.uib.no
Pål Steiner	Stipendiat	55 58 25 78	pal.steiner@ahkr.uib.no
Einar Thomassen	Professor	55 58 24 50	einar.thomassen@ahkr.uib.no

Evaluering

AHKR har som mål å hele tiden forbedre undervisningen som gis ved instituttet. For å få til dette er vi interessert i å få tilbakemeldinger fra våre studenter.

I sammenheng med instituttet sitt kontinuerlige arbeid for å forbedre studiet blir det regelmessig organisert studentevalueringer av studieopplegg og undervisning, med tilbakemelding til studentene. Evalueringresultatene vil ligge til grunn for revisjoner av studieplaner, pensum og studie-/undervisningsopplegg. Derfor er det viktig at du deltar aktivt når disse blir gjennomført. Alle opplysninger vil bli behandlet konfidensielt.

Studier i utlandet

Mange studenter ønsker å kombinere sine studier ved Universitetet i Bergen med studier ved et utenlandsk universitet. Et utenlandsstudium vil blant annet gi deg

- Språklig kompetanse
- Økt forståelse for og kunnskap om andre kulturer
- Faglig og personlig utvikling
- Et fortrinn når du senere søker jobb

Det humanistiske fakultet og Universitetet i Bergen har studieplasser ved mange universiteter verden over som du kan søke om å få benytte. Når du tar delstudier i utlandet studerer du og tar eksamen sammen med de ordinære studentene ved det aktuelle universitetet.

De ulike bachelorprogrammene tilbyr tilrettelagte delstudier i utlandet på ett til to semestre som en del av graden. For å få vite mer om disse mulighetene, kan du ta kontakt med studieveileder på programmet ditt. Det er også mulig å studere ved andre universitet enn de som anbefales av programmet. Det er en fordel å ha litt studieerfaring fra Norge før man tar et utenlandsopphold, og religionsvitenskap prioriterer derfor å sende ut studenter som fra før av har studert minst ett år på 100-nivå. Det er imidlertid aldri for tidlig å begynne å vurdere muligheten for å ta studiepoeng i utlandet, og hvordan du vil legge opp studieløpet ditt i forhold til det.

Søknad om faglig godkjenning av delstudier i utlandet

For å få en studieplass i utlandet må du ha en forhåndsgodkjenning på at studiene ute vil gi deg studiepoeng her hjemme. Dersom du har behov for veiledning, ta kontakt med den administrative kontaktpersonen på bachelorprogrammet ditt, eller fagkoordinator ved det aktuelle faget. Informasjon om delstudier i utlandet, samt søknadsskjema for forhånds- og endelig godkjenning finner du på utdanningssidene til UiB (<http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/studier-i-utlandet>). Skjemaene skal sendes til Det humanistiske fakultet, postboks 7805, 5020 Bergen.

Uttekslingsavtaler

UiB har flere uttekslingsavtaler for religionsstudenter. AHKR anbefaler blant annet følgende universiteter:

Danmark

Finland

Italia

Tyskland

Sør-Afrika

USA

Aarhus Universitet

University of Helsinki

Roma (La Sapienza)

Freie Universität Berlin

Universität Bremen

University of Cape Town

University of Washington, Seattle

Fullstendig liste over alle UiBs samarbeidsuniversiteter finner du på universitetets nettsider:

<http://www.uib.no/utdanning/om-aa-studere/studier-i-utlandet/>.

På disse sidene finner du også informasjon om hvor du kan dra, søknadsfrister, søknadsprosessen, søknadsskjema, finansiering av studier i utlandet, tips om når i studiet det er lurt å reise samt studentrapporter fra studenter som har vært ute. Vær også oppmerksom på at enkelte land har semesterstart og -slutt på helt andre tidspunkt enn vi har i Norge!

Semesteravgift, registrering og vurderingsmelding

Alle studenter må hvert semester betale semesteravgift og registrere seg ved universitetet sentralt. 1. september er endelig frist for innbetaling av semesteravgift og semesterregistrering (undervisnings- **og** eksamensoppmelding). Giro for innbetaling av semesteravgift vises elektronisk, og du lager din egen giro ved å føre over kontonummer og KID-nummer. For å få tilgang til den elektroniske giroen må du logge deg på StudentWeb, via <http://www.uib.no/utdanning>.

StudentWeb er en nettbasert tjeneste for alle studenter ved UiB. Tjenesten krever identifisering med fødselsnummer og PIN-kode. Ny PIN-kode får du på <http://studentportal.uib.no/studentweb>.

Kontakt Informasjonssenteret ved HF eller Utdanningsavdelingen i Langes gate (glasshuset) dersom du får problemer med å hente ny kode.

Registrering på StudentWeb

Studenter kan registrere seg og melde seg opp til eksamen (vurdering) selv om semesteravgift ikke er betalt.

MEN: Vurderings- og undervisningsmeldingen slettes dersom ikke semesteravgiften betales innen 1. februar/1. september. Studenter som ikke betaler semesteravgift vil ikke få tilsendt semesterkort, og studielån utbetales ikke før innbetaling er registrert.

1. september (høstsemesteret) / 1. februar (vårsemesteret) er siste frist for betaling av semesteravgift, registrering og vurderings- og undervisningsmelding. Fristen for å trekke seg fra eksamen er to uker før eksamensdato. Vi gjør oppmerksom på at to emner (30 studiepoeng) utgjør et normert fulltidsstudium per semester.

MERK! Studenter som skal ta **RELV202/302SEM** skal undervisningsmelde seg og velge tema/seminargrupper på StudentWeb samtidig med eksamensoppmelding. Studenter kan ikke velge samme tema på 300-nivå som de tidligere har tatt på 200-nivå.

E-post, Mi side og Kark

Brukernavnet og passordet som du får når du registrerer deg som bruker på <https://sebra.uib.no/>, gir deg også tilgang til Mi side og til e-postkonto ved UiB. På Mi side vil du finne informasjon om de emnene du har meldt deg opp i, f.eks. timeplaner, pensum osv. og her vil det bli lagt ut meldinger om for eksempel flytting av en forelesning, gjesteforelesninger m.m. Foreleser/fagansvarlig kan også legge ut relevant informasjon og forelesningsmateriale. Mi side er tilgjengelig via www.uib.no/utdanning. Oppgaveinnlevering og oppgavekommentering foregår i Kark, et elektronisk innleveringssystem som opererer via Mi side.

Du finner lenke til Kark på hjemmesiden til emnene du er eksamensmeldt i dersom emnet bruker Kark i undervisningen. Når du klikker på lenken, åpner Kark seg i et nytt vindu.

Universitetet forutsetter at alle studenter oppretter e-postkonto ved UiB og at både e-post og Mi side sjekkes ukentlig.
NB! Bruk studentkontoen din (<http://webmail.uib.no>) i alle e-posthenvendelser til instituttet, utdanningsavdelingen, infotjenester og UiB.

PC-stuer og lesesal

Alle studentene ved HF kan bruke fakultetets pc-stuer på Sydneshaugen skole, rom 313, 314, 317 og 318. Rommene er åpne fra 08.00 til 23.00. Studentkortet fungerer som nøkkelkort, og som laveregradsstudent ved Det humanistiske fakultet har du automatisk adgang til disse lokalene. I tillegg finnes det gode datafasiliteter ved Universitetsbiblioteket.

For å kunne benytte deg av datamaskinene ved UiB, må du registrere deg som IT-bruker ved UiB og åpne konto. De som ikke allerede har en slik konto (Webmail, Mi side), skal skaffe seg en slik ved å gå inn på følgende nettside: <https://sebra.uib.no/>

Lesesalene finner du på Sydneshaugen skole. De er åpne for alle studenter. Mangelen på lesesalsplasser medfører at ingen kan kreve fast plass, for eksempel ved å henge opp navnelapp, uten at plassen er tildelt etter søknad. Funksjonshemming eller omsorgsansvar kan være argumenter i en søknad om fast plass. Henvend deg på Infosenteret ved HF (1. etasje, Sydnesplass 12-13) dersom du har spørsmål om fast plass.

Kollokvierom

Dersom noen ønsker å låne rom til fagmøter eller kollokvier, vil instituttet hjelpe til med rombestilling. Ta kontakt med ekspedisjonen i instituttadministrasjonen, Øysteins gt. 3. Det er også fine kollokvierom på Bibliotek for humaniora, spør i skranken.

Universitetsbiblioteket (UB)

UB tilbyr et nettkurs i informasjonskompetanse. Kurset er delt opp i moduler, og kan dermed brukes fleksibelt i ulike undervisningssituasjoner ved fakultetene og ved UB. De første 5 modulene tar for seg de ulike fasene i informasjonssøking når man skriver en oppgave. Videre er det utviklet moduler i kildekritikk og siteringsteknikk. Veiledninger i bruk av ulike informasjonsressurser (bibliotekskatalogen, generelle og faglige litteraturlister, oppslagsverk) trekkes inn i undervisningen der det passer. Kurset er tilgjengelig på Internett: www.sokogskriv.no/

Universitetsbiblioteket i Bergen, Bibliotek for humaniora holder til på Haakon Shetelig's plass 7, og holder åpent fra 08.30 til 19.00.

BRUK BIBLIOTEKET AKTIVT, DET ER EN VIKTIG LÆRINGSRESSURS!

Fagtilbudet i religionsvitenskap

Fagtilbudet varierer ut fra hvilket semester man befinner seg i (vår eller høst). Selv om det meste av infoen i dette heftet omhandler høstsemesteret, finner du også litt informasjon her som omhandler våren.

MERK: HF tilbyr fra og med høsten 2010 et eget bachelorprogram i religionsvitenskap. Religionsvitenskap kan også inngå som en spesialisering i bachelorprogrammene i antikke studier, Midtøstenkunnskap og USA-studier.

Religionsvitenskap, bachelornivå

En bachelorgrad er et treårig studium på 180 studiepoeng (stp.) Følgende er et eksempel på en oppbygging av en bachelorgrad:

1. Førstesemesterstudiet / ex.phil. og ex.fac. (30 stp)
2. Spesialisering, dvs. et fag (for eksempel religionsvitenskap) som utgjør 90 studiepoeng
3. Valgfrie emner med et omfang på 60 studiepoeng

Emneoversikt

Kode	Emnenamn	Stp.	Semester	Bygger på
RELV101	Innføring i religionsvitenskap	15	V (H)*	
RELV102	Kristendommen, jødedommen og islam	15	H	
RELV103	Hinduismen, buddhismen og andre asiatiske religionar	15	H (V)**	
RELV105	Midtaustens og Middelhavsområdets eldste religionshistorie, og norrøn og samisk religion	15	V	
RELVI250	Bacheloroppgåve i systematisk religionsvitenskap	15	V	RELV101-105
RELV202	Spesialiseringsemne	15	V/H	Varierer
RELV202SEM	Spesialiseringsemne m/semesteroppgåve	15	V/H	Varierer
RELV207	Religion, lokalitet og pluralitet i India	15	V/H	RELV103
RELV208	Samisk religion	15	H	
RELV221	Nyreligiøsitet	15	V	
RELV222	Religionar i antikken	15	H	
RELV223	Buddhisme og jainisme	15	H (fra 2011)	
RELV224	Hinduisme	15	V	

RELV225	Islam	15	H
RELV226	Norsk kristendom	15	H
RELV227	Religion og menneskerettar	15	V
XXXXXX	Frie studiepoeng	15	V/H
KOP101	Koptisk	15	Annenhver høst (går høsten 2010)

* Tilbys i høstsemesteret 2010. Endres til vårsemesteret fra og med våren 2011.

** Tilbys i høstsemesteret fra og med høsten 2011. Det blir et eget opplegg for årsstudiestudenter våren 2011.

Krav til spesialisering i bachelorgraden

En bachelorgrad i religionsvitenskap skal gi studentene en oversikt over religionshistorien, både i fortid og i nåtid, og i forskjellige deler av verden. Studentene skal gjøre seg fortrolige med historiske og systematiske tilnærminger og skaffe seg en generell kunnskap om fenomenet religion.

For å oppnå spesialisering i religionsvitenskap, og slik kvalifisere for opptak til videre studier på mastergradsnivå, kreves i utgangspunktet 90 studiepoeng i faget. Disse emnene er obligatoriske:

RELV101	Innføring i religionsvitenskap
RELV102	Kristendommen, jødedommen og islam
RELV103	Hinduismen, buddhismen og andre asiatiske religionar
RELV250	Bacheloroppgåve i systematisk religionsvitenskap

Følgende emner er anbefalt:

RELV105	Midtaustens og Middelhavsområdet's eldste religionshistorie, og norrøn og samisk religion
RELV202	Spesialiseringsemne
RELV202SEM	Spesialiseringsemne m/semesteroppgåve
RELV207	Religion, lokalitet og pluralitet i India
RELV208	Samisk religion
RELV221	Nyreligiøsitet
RELV222	Religionar i antikken
RELV223	Buddhisme og jainisme
RELV224	Hinduisme
RELV225	Islam
RELV225	Norsk kristendom
RELV227	Religion og menneskerettar
KOP101	Koptisk blir anbefalt på 200- og 300-nivå)

RELV105, RELV202 eller RELV202SEM kan etter søknad til instituttet skiftast ut med relevante emne frå andre fagområder. RELV105 kan også skiftast ut med KOP101 eller eit RELV-emne på 200-nivå, med unntak av RELVI250.

Religionsvitenskap kan også utgjøre en spesialisering i bachelorprogrammene Antikke studiar, Midtaustenkunnskap og USA-studiar.

Hva er et årsstudium?

Årsstudium er en samlebetegnelse for studier av et omfang på to semestre/60 stp. Dersom du velger å studere religionsvitenskap som årsstudium, er RELV101, RELV102 og RELV103 obligatoriske. Som fjerde emne kan du velge mellom RELV105, RELV202, RELV202SEM, RELV207, RELV208, RELV221, RELV222, RELV223, RELV224, RELV225, RELV225, RELV226 og RELV227. Et årsstudium gir undervisningskompetanse, samt grunnlag for opptak til PPU (Praktisk Pedagogisk Utdanning).

Oppdaterte timeplandata for de forskjellige emnene finner du i Mi Side og på www.uib.no.

Ved å taste inn <http://link.uib.no/?3hIUd> i nettleseren finner du undervisningstilbudet i religionsvitenskap. De enkelte lenkene tar deg direkte til emnebeskrivelsene. Sett deg godt inn i disse, det er «kontrakten» mellom universitetet og studentene. I hver enkelt emnebeskrivelse finner du informasjon om emnet, inkludert emnets eventuelle obligatoriske aktiviteter, eksamensform, kontaktinformasjon, mål og innhold, læringsutbytte og resultat osv.. Under emnebeskrivelsen finner du lenker til timeplan. Vær oppmerksom på at timeplandata kan endres underveis i semesteret. Dette vil vises i kalenderen på Mi side, og ved akutte endringer legges det ut en melding på gruppen til det aktuelle emnet i Mi side.

AHKR forutsetter at alle studenter har satt seg inn i studieplanene før de tar fatt på studiet.

Emne – og temaamtaler 100-/200-nivå

RELV101 Innføring i religionsvitenskap

Emneansvarlig: Professor Dag Øistein Endsjø

Emnet er en første innføring i faget religionsvitenskap. Det omfatter sentrale begreper som religion, myte, symbol, ritual, guder og det hellige og diskusjoner knyttet til disse begrepene. Studenten blir kjent med viktige faglige tilnærminger som religionshistorie og fenomenologi, kjønnteori og postmodernisme, og evolusjonisme og kognitivismen. I dette emnet blir det lagt vekt på å studere samspillet mellom religion og andre systemer, slik som politikk, materialitet, økonomi og populærkultur.

RELV102 Kristendommen, jødedommen og islam

Emneansvarlig: Førsteamanuensis Richard Johan Natvig

I dette emnet skal du få eit oversyn over historia til og gode kunnskapar om kristendommen, jødedommen og islam. Du skal studera korleis desse religionane er blitt til og korleis dei har utvikla seg over tid fram til i dag, deira gjensidige påverknader og brytningar, og deira samspel med kulturen elles. Studiet tar og sikte på å gi kunnskapar om den store variasjonen innafor kvar av religionane. Viktig i dette emnet er også ei oppøving i å nytta eit samanliknande (religionsvitenskapleg) perspektiv i studiet av dei tre religionane.

SPELISIERINGSEMNER

Studenten skal få fordjupa kunnskapar på eit spesielt område av historisk eller systematisk karakter. Studenten skal velja eit av fleire moglege emnealternativ, som representerer ei spesialisering på enkelte religionar eller religiøse fenomen, eller på tema av systematisk karakter, som t.d. islam, kristendom, hinduisme, buddhisme, religionar i antikken, norrøn religion, religion og menneskerettar og norsk kristendom.

RELV202/302 Spesialiseringsemne

Religion og politikk 1

Temaansvarleg: prof. Håkan Rydving

Kurset gjev ei brei innføring i religion og politikk i eit globalt perspektiv, dvs. av skjeringfeltet mellom dei delar av menneskeleg verksemd som ein avgrensar med hjelp av den analytiske kategorien «religion» og dei delar ein avgrensar med hjelp av den analytiske kategorien «politikk». Det presenterer ei oversyn over korleis forholdet mellom religion og stat er organisert i ulike land, og gjev kjennskap til nokre av dei

metodar, analytiske kategoriar og teoriar som blir nytta i analysar av relasjonar mellom religion og politikk.

Fokus ligg på tida etter 1980 og på fire tema: (1) religionsteologi og religionskonfliktar, (2) religiøse rebellar og vald, (3) religion, politikk og sekularisering og (4) religion og globalisering.

RELV202/302SEM Spesialiseringsemne med semesteroppgave

Religion og politikk 2

Temaansvarleg: prof. Håkan Rydving

Fordjupingskurset i religion og politikk byggjer vidare på grunnkurset (Religion og politikk 1) gjennom å gje fordjupa kunnskap om religion og politikk i ein valfri region. Studenten vel ein av dei følgjande ni regionane:

- (a) U.S.A,
- (b) Latin-Amerika,
- (c) Vest-Europa,
- (d) Aust-Europa og Russland,
- (e) Afrika (sør for Sahara),
- (f) dei muslimske statane i Nord-Afrika og Vest-Asia,
- (g) Israel,
- (h) Sør-Asia,
- (i) Sør- og Aust-Asia.

I kurset tileignar ein seg fordjupa kunnskap om tilhøve mellom religion og politikk i den regionen ein har valt i eit historisk perspektiv. Ein får dessutan fordjupa kjennskap til metodar og metodeproblem ved studiet av religion og politikk, fordjupa oversyn over teoretiske perspektiv frå ulike vitskapsområde som kan vere hjelpemiddel i analysen av religion og politikk, og fordjupa evne til å setja kunnskapane om religion og politikk inn i vidare religionsvitskaplege samanhengar, alt dette med empiriske døme frå den regionen ein har valt.

Religion og visuell kultur

Temaansvarleg: Pål Steiner

I studiet av visuell kultur spørres det gjerne om hva det vil det si å betrakte et bilde, og det letes etter bilders funksjon og virkning for individer og samfunn. I emnet religion og visuell kultur skal vi ta utgangspunkt i slike spørsmål, men med et fokus på religiøse bilders særegne funksjoner og egenskaper.

I seminartimer skal vi studere religioners bruk og oppfattelse av bilder, symboler og

ikoner. Vi vil diskutere hvordan bildene strukturerer den synlige og forestilte verden, hvordan bilder, statuer og bygninger bringer guder og mennesker i kontakt. Vi vil se nærmere på religioners billeddiskurs, og ta for oss forholdet mellom tekst, ritual og bilde. Formålet med kurset er å gi studentene en teoretisk og komparativt ramme for videre studier av religioners visuelle side.

Temaet lar seg med fordel kombinere med andre religionsemner (Islam, Kristendom, Antikken, Religion og Politikk) og fag (Kunsthistorie, Antropologi, Kulturvitenskap). Ingen særlige forkunnskaper er påkrevd.

RELV222 Religionar i antikken

Emneansvarlig: Professor Einar Thomassen

Emnet konsentrerer seg om gresk og romersk religion, inkludert religionsmangfoldet i den romerske keisertiden. Det er et videregående kurs, som skal gi fordypede kunnskaper forhold til innføringskurset RELV105. Studentene bør derfor ha tatt RELV105 tidligere, eller ha tilsvarende forhåndskunnskaper.

I studiet av gresk religion legges det vekt på religionen slik den fungerte i den greske bystaten, og spesielt Aten, i den klassiske perioden. Vi studerer den religiøse praksis, som offerritualer, høytidsfeiring, orakler, mysterier og templer, liv og død. Grekernes forestillinger om gudene er også et viktig emne; mytologien behandles i mindre grad, men det skal leses noen viktige kildetekster.

Også når det gjelder romersk religion står religionens rolle i samfunnslivet sentralt. Religion og politikk var nært knyttet sammen, og religiøse embeter var også politiske posisjoner. Romerne så seg selv som spesielt begunstigede av gudene, og var opptatte av å beholde denne velviljen gjennom offer, divinasjon, tempelbygging og en mengde høytider. Vi skal se på hvordan religionen faktisk fungerte i praksis.

Det romerske imperiet kom til å omslutte mange ulike religiøse tradisjoner, og nye religioner oppstod også i denne smeltedigelen. Ved siden av at mange av disse religionene er interessante i seg selv, er det også lærerikt å se på hvordan forholdet mellom egne og andres religioner ble oppfattet og hvordan religiøs toleranse ble håndhevet. Keisertiden er også en overgangstid, der lokalt forankrede tradisjoner får konkurranse av mer universelle verdensbilder og livssyn, og denne tiden danner også den bakgrunnen kristendommen ble utformet mot. Europas senere religions- og kulturhistorie er dypt forankret i antikkens religioner.

RELV225 Islam

Emneansvarleg: Førsteamanuensis Richard Johan Natvig

Emnet tar sikte på å gi utdjupa kunnskapar om islam som religion. Det vil bli førelesingar om Koranen og Tradisjonane (hadith), eksegesi, islamsk rettsvitenskap, shi'a-islam, muslimsk rituelte liv, og «visuell islam». I tillegg vil emnet ta opp aktuelle problemstillingar knytta til islam i moderne tid. Vi vil blant anna sjå nærare på framveksten av ulike muslimske rørsler og retningar. Forholdet mellom islam og kjønn vil også bli diskutert. Vi vil sjå på fleire døme som kan visa på kva måtar islam

har spelt ei viktig, men svært ulik rolle for kultur, politikk og samfunnsliv i forskjellige land. Det vil også bli gitt tid til å studera mangfaldet av tolkingar som alle hevdar å ha sitt utgangspunkt i dei same kjeldene. Studentane skal altså både tileigna seg fordjupa kunnskapar om det historiske og tekstlege grunnlaget for islam og dessutan reflektera over framveksten av ulike tolkingar som presenterer islam som ein religion i endring.

RELV226 Norsk kristendom

Emneansvarlig: Professor Lisbeth Mikaelsson

Dette emnet gir en innføring i kristendommens historie i Norge fra kristningen rundt år 1000 til i dag. Overgangen fra norrøn hedendom til kristen kongemakt og nasjonsbygging er et historisk skifte av stor betydning. Hellig Olavs død i 1030 står som selve symbolet for det man kunne kalle den norske kirken, som inntil reformasjonen i 1536 var en del av den katolske kirke, og etterpå ble en luthersk statskirke. Den første lutherske biskopen ble innsatt i Bergen, byen som lenge var Norges største. Et historisk dykk inn i det bergenske kirkeliv gir kunnskap om kristendommen både på lokalt og nasjonalt plan. Når det gjelder moderne tid vil det blir fokusert på hvordan norsk kristenliv har vært preget av folkelige bevegelser som har satt dype spor i kultur og samfunn. Mektige lekmannsorganisasjoner og frikirker er resultat av vekkelsesbevegelser og nye impulser utenfra. Spesielt har misjonen vært en norsk hjertesak, og det er ofte blitt sagt at Norge er verdens største misjonsland hvis en ser antall misjonærer i forhold til folketallet. Misjonen åpnet muligheter for kvinner til å forkynne det kristne budskap i Asia og Afrika på en tid da prestatjenesten i Norge var stengt for dem. Kvinner i kirken er et tema i studiet. Etter annen verdenskrig har Den norske kirke vedtatt likestilling for kvinner og utviklet en mer åpen holdning i spørsmål om sex og homofili, men dette er fortsatt kirkelige stridsspørsmål. I våre dager utfordrer nye religiøse bevegelser kristendommens tradisjonelle monopolstilling i Norge. Det er en utvikling det er grunn til å følge med på, og den vil også i noen grad bli belyst i studiet

RELV207 Religion, pluralitet og lokalitet i India

Emneansvarlig: Professor Knut Axel Jacobsen

Målet for kurset RELV207 er at studentene skal få kunnskap om India som et religionspluralistisk område og få redskaper til å reflektere omkring religionspluralisme som fenomen. Mange har lært på skolen i Norge at India og hinduismen nærmest er identiske størrelser, at indisk kultur er hinduismen. Overfladiske forståelser av religion og geografi identifiserer gjerne enkeltland med enkeltreligioner. Noen land er muslimske, noen er kristne, noen er buddhistiske og India hinduistisk. Dette gjør fargelegging av religiøse kart enkelt, men det er grovt misvisende og det ligger en overfladisk forståelse bak denne måten å tenke på. Religionspluralisme kjennetegner egentlig de fleste samfunn. India er ikke et hinduistisk land, men et religionspluralistisk område. Religionspluralisme har karakterisert India i flere tusen år og er kanskje det fremste kjennetegn på religion i India. India er et av de mest pluralistiske samfunn i verden. Religionspluralisme kjennetegner nå i stadig økende grad også Norge. Håndtering av religionspluralisme, både sosialt og intellektuelt, er nå en forutsetning for kultur og samfunn.

Kurset arrangeres i India sammen med Kulturstudier.no. Puducherry (inntil 2006 Pondicherry) er perfekt for dette kurset. At kurset undervises i Puducherry i India gjør at studentene kan få en næropplevelse av Indias religionsmangfold. I kurset inngår ekskursjoner til muslimske, kristne og hinduistiske helligsteder. Området sør for Puducherry er kjent for sitt religionsmangfold og for et harmonisk forhold mellom religionene. Rett sør for Puducherry ligger et meget stort antall historisk viktige hindutempler, både vishnuittiske og shivaittiske, dessuten mange gudinetempler og templer til planetene. Mangfoldet av guder er uttrykk for pluralismen og dette genererer også en toleranse for religiøst mangfold.

Den lutherske misjonen startet i 1706 rett nord for disse stedene i Tarangampani som den gang var en dansk kolonistasjon. Litt lenger sør ligger byen Nagore som rommer en av Sørindias viktigste dargaher, et helligsted bygget rundt graven til en pir, en muslimsk mystiker. Sør for Nagore ligger Velankanni som er det største katolske pilegrimssted i India. Hinduistisk påvirkning på disse stedene er slående. Nord for Puducherry ved fjellet Arunachal ligger Thiruvannamalai, et av Indias viktigste hinduistiske helligsteder. Det hellige fjellet Arunachal er guden Shivas bosted. Fjellet kan bestiges, og de fleste studentene kommer greit til topps, og dessuten går mange hundre tusen mennesker den 18 kilometer lange veien rundt fjellet ved hver fullmånenatt i et tilbedelsesritual for dette hellige fjellet. På ekskursjoner får studentene observere og delta i disse ritualene. Et uttrykk for pluralismen her er at hinduer deltar i ritualene både til «Our Lady of Health» i Velankanni og til piren i Nagore.

Velankanni og Nagore er på mange måter delte helligsteder. Hinduer har ofte vært interessert i religion mer som hellig kraft enn som religiøs identitet. Det har derfor ikke vært viktigst hvilken religion helligstedet tilhørte, men at hellig kraft var tilgjengelig der. Et trekk ved utviklingen i India det siste hundreåret er imidlertid at religion som identitet er blitt viktigere. Leselisten for kurset inneholder flere tekster som tar opp hvordan og hvorfor dette har skjedd. Målet er å forstå religionsmangfoldet i India og gjøre studentene i stand til å forstå religionspluralisme som samfunnsform og kultur, og å fremme refleksjon omkring fenomenet. Det religionspluralistiske perspektivet er et nyttig redskap også for å forstå forhold i Norge og Europa og kan være en ressurs i mange yrker.

RELV208 Samisk religion

Emneansvarlig: prof. Håkan Rydving

Emnet gir ei innføring i den samiske religionshistoria. Vekta ligg på den innfødde religionen, men religiøse endringsprosessar, ulike former for kristendom, og samisk religiøsitet i dag vert også tatt opp.

Dei viktigaste tema som vert dekkja er: Tilnærmingar til samisk religion: kjeldemateriale og kjeldekritikk: reinkarnasjon i samisk tradisjon: ritual frå fødsel til død: offerstader og offerritual: samiske bjørneseremoniar: hjelpeånder og guddommar: den samiske «sjamanen» og tromma hans: kristen misjon og religiøs endring: den læstadianske vekkingsrørsla og samisk identitet: samisk religion i «ny-sjamanismen».

Fagutvalget for Religionsvitenskap

Fagutvalget for religionsvitenskap består av en gruppe engasjerte studenter som er interessert i å skape et bedre fagmiljø blant studentene på religionsvitenskap. Dette blir gjort både gjennom faglig relaterte arrangement som filmkvelder, foredrag og ved å holde fagfester.

Vi har jevnlig arrangementer som er interessante og relevante for studenter på religionsvitenskap. Vi inviterer forelesere, fra både fra vårt eget institutt eller fra andre institutter ved UiB til å holde en forelesning om deres forskningsområde. Hva som blir arrangert hvert semester kommer an på hva vi fagutvalget får til, og her kan også du være med å bestemme.

Fagutvalget har en egen hjemmeside hvor alle arrangementer blir annonsert, her finner du også informasjon om andre foredrag, seminarer og lignende som er relevante for en religionsvitenskapelig student. Besøk den med jevne mellomrom så ser du hva som skjer!

www.fur.uib.no

Facebook-gruppe: <http://tr.im/religionbergen>

Bli med i Fagutvalget?

Vi søker 2-3 nye medlemmer! Er du fersk førstesemesters religionsstudent, er du særlig velkommen, men du må gjerne melde din interesse dersom du går på senere semestre også.

Så hva vil det si å være med i Fagutvalget?

- Fagutvalget er frivillig aktivitet, og det er opp til deg selv i hvor stor grad du har lyst til å involvere deg i de ulike arrangementene og oppgavene. Ved å bli med får du til gjengjeld muligheten til å bli kjent med nye mennesker, være med på å utvikle det gode fagmiljøet som er på religionsvitenskap i dag, og kanskje knytte nye kontakter som kan lønne seg i fremtiden. Fagutvalgsmøtene blir holdt sånn gjennomsnittlig 1 gang i måneden, og ellers når det er behov for det. Vi har en egen sofakrok i 3. Etasje på AHKR, Øysteinsgt. 3 hvor vi møtes.

Hvis du er interessert i å bli med er det bare å sende en mail!

Hilsen Fra Jane Skjoldli, Leder for Fagutvalget

Jane.skjoldli@sstudent.uib.no